

Pellon vesitalous ja säätokastelu

VYR:in maan kasvukunto, pellon vesitalous ja täsmäviljely 17.11.2021

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

MAASEUTU 2020

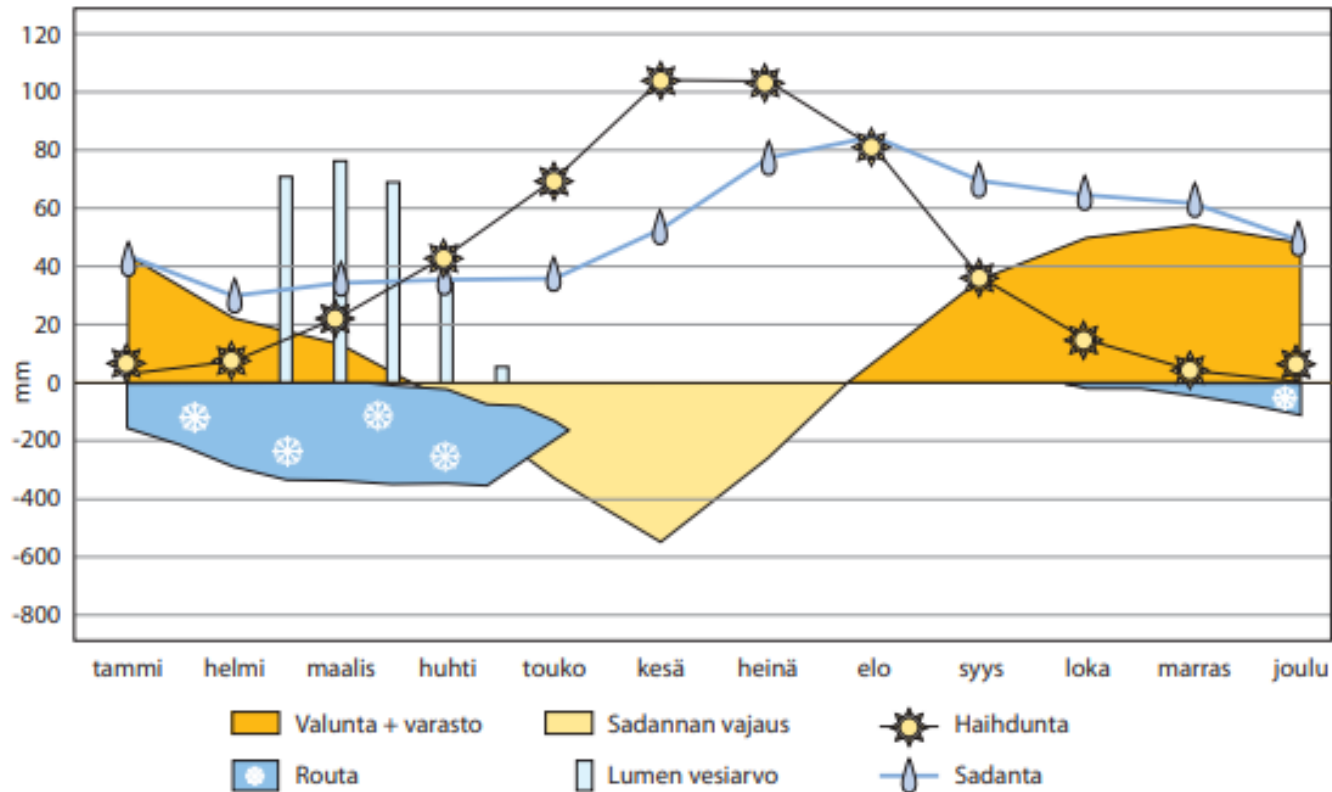
Hei, kuka puhuu?

- ▶ Chillaileva kasvinviljelyboomeri Isoperen tilalta, Euran kunnan Kiukaisten kulttuurista, #isäntä21
- ▶ Mustialan AMK-agrologi
- ▶ Nykyisin maatalouden asiantuntijana PJI:llä
- ▶ Vahvuutena ilmastonmuutos, pellon vesitalous ja kasvukunto
- ▶ Carbon Action –hiilitila, kerääjä- ja kumppanuuskasvikokeilija
- ▶ Älykkäät kastelumenetelmät ja Bioeväät -hankkeet
- ▶ Kokemusta säätökaivoista vuodesta 1997
- ▶ Altakastelukokeilua aurinkovoimalla toimivalla pumpulla
- ▶ Kosteusmittareita ja pohjaveden havaintoputkia
- ▶ Peltodata, täsmäviljely

Pellon vesitalous

- ▶ Vesi on suurin yksittäisistä sadon määrään vaikuttavista tekijöistä
- ▶ Vesi oikeaan aikaan eri kasveille?

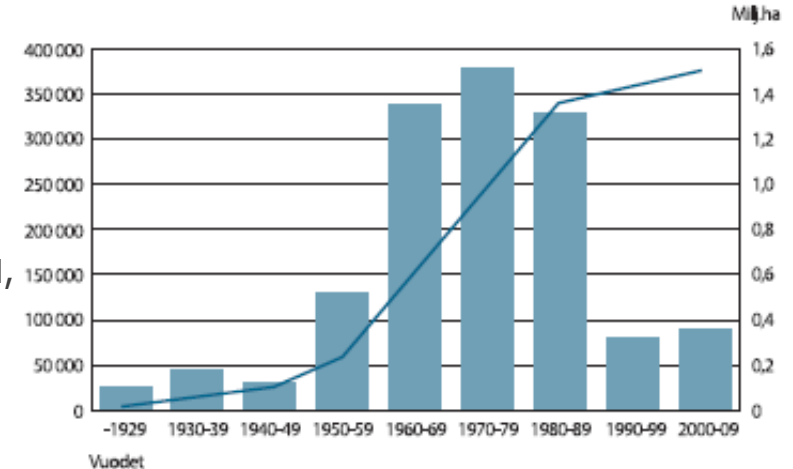
Kuivatustarve. Keväällä ja syksyllä sadanta on Suomessa keskimäärin huomattavasti suurempi kuin haihdunta.

Vesi pellossa, vai sieltä pois?

- ▶ Salaojitus on pellon kuivatusta! Jaa o vai?
  - ▶ Salaojitettuna n. 70% Suomen pelloista
  - ▶ Luken arvio uudistus- ja täydennysojituksesta 150 000 ha (2016)
  - ▶ Oma arvio moninkertainen, voi olla eri mieltä!
  - ▶ Salaojituksen hyödyt: parantaa satotasoja, ylläpitää rakenteen, peltotöiden ajoitus, resurssitehokkuus
  - ▶ Peltoja rasittaa ilmastonmuutoksen vaikutukset, koneiden painon nousu, tilakoon kasvu, lohkokoot, urakoinnin lisääntyminen
  - ▶ LUKE:n kokeissa salaojitus paras hiilensidontakeino (Kristiina Lång)
-
- ▶ Mitä olet valmis sietämään?
  - ▶ Mikä estää huollot ja täydennysojitukset?
  - ▶ Mihin panokset kannattaa laittaa?

Salaojitusmäärät
vuosikymmenittäin
1920-luvulta 2000-luvulle.

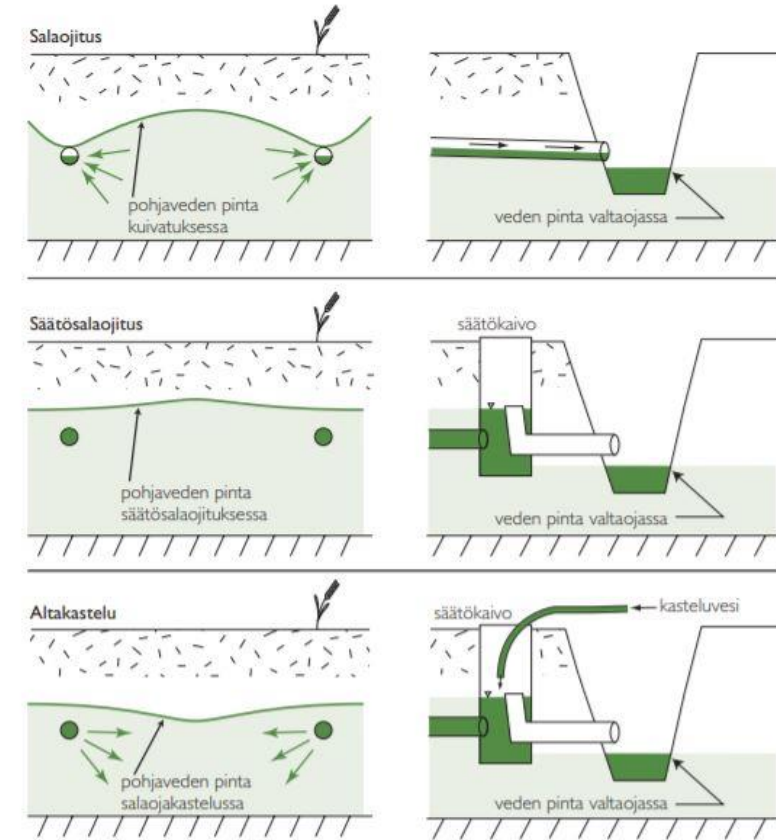
Lisää säätöä, please!

- ▶ Säätoalaojitusta n. 77 000 ha (Luke 2016)
- ▶ Säätoalaojitukseen sopivaa peltoa 600 000 – 800 000 ha (eri lähteet)
- ▶ Sopii erityisesti helposti vettä läpäiseville maille
- ▶ Elinehto happamilla sulfaattimaille, vähentää happamuuden muodostumista
- ▶ Kaltevuus < 2 %, voi olla isompikin – lisää kaivoja
- ▶ Vähentää ravinnehuuhtoumia
- ▶ Pidentää veden pysymistä pellolla
- ▶ Parantaa ravinteiden käyttöä
- ▶ Mahdollistaa altakastelun, miten se toteutetaan
- ▶ Mahdollistaa valumavesien hallinnan tukimuodot
- ▶ Päästää padotuskorkeuden yli menevän veden pois

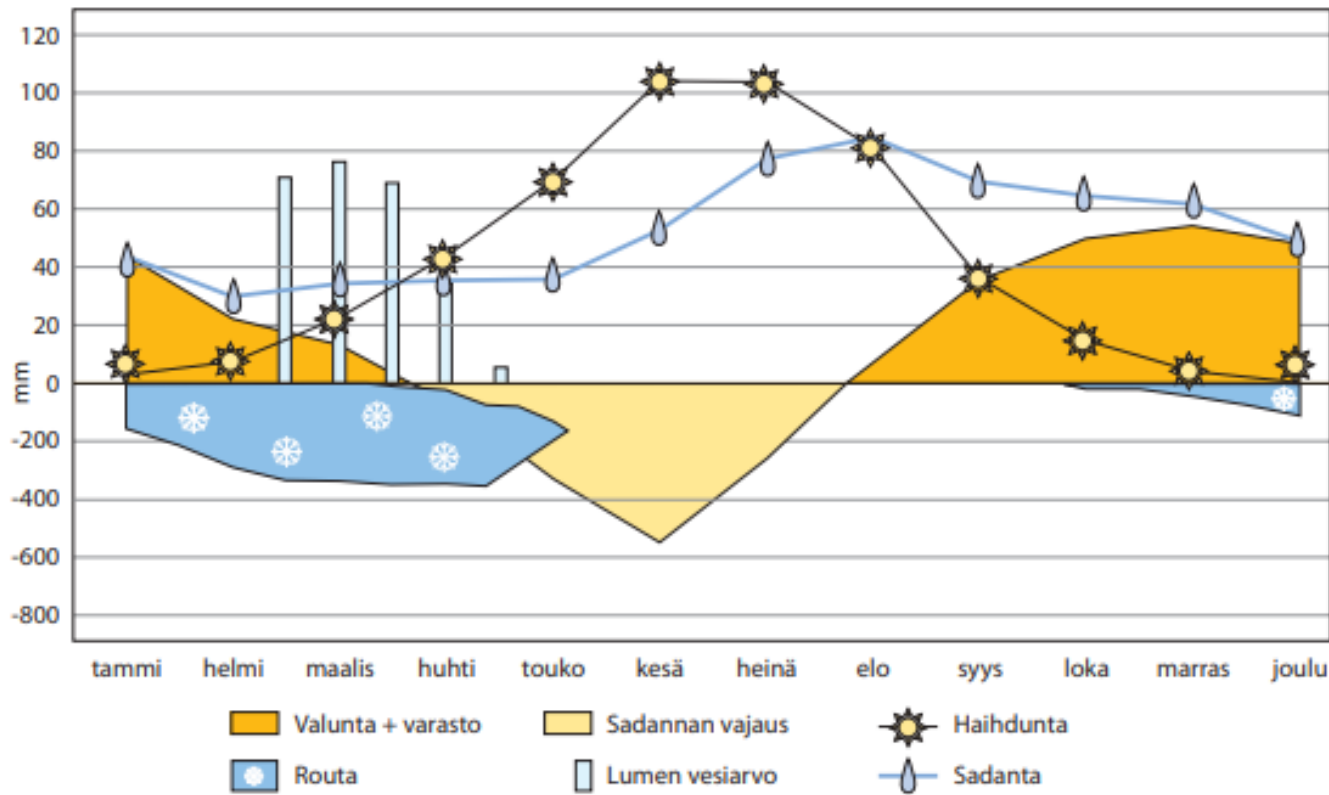

Kokemusasiantuntijan ajatuksia

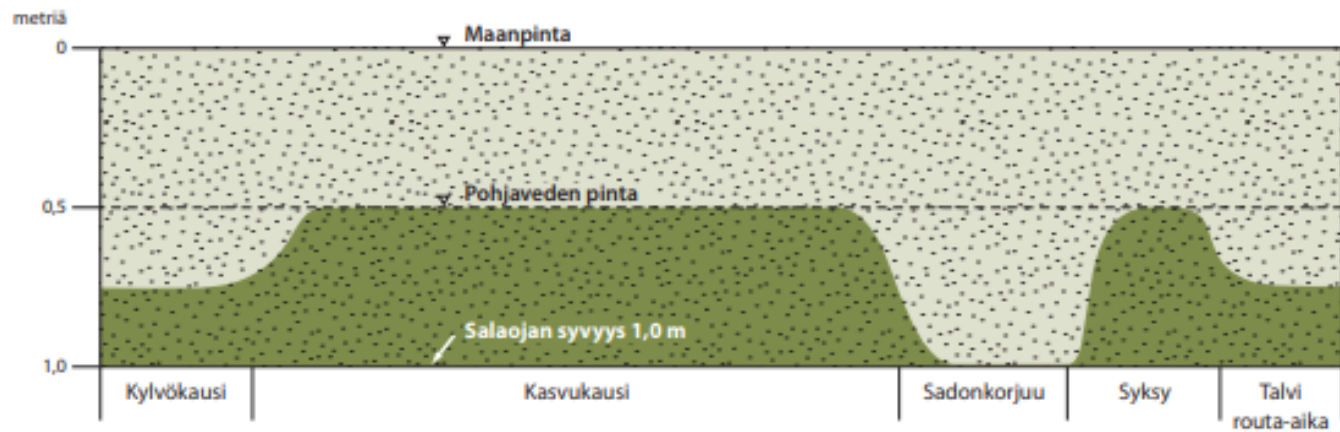
- ▶ Jos maalaji ja kaltevuus vähänkin mahdollistaa säätösalaajituksen, asennettava
- ▶ Onko kaivo kiinni vaiko auki, kas siinäpä pulma
- ▶ Panokset imuojistoon, vapaa vesitilavuus – parempi kuivatus
- ▶ Jokainen peltolohko on oman lohkonsa koelohko (Johannes Tiusanen)
- ▶ Veden liike maan pinnan alapuolella on suurimysteeri!
- ▶ Kesän 2021 30 asteen hellettä lukuun ottamatta normaalit sadot!
- ▶ Ota käyttöön metsävedet!

Salaojituksen, säätösalaajituksen ja altakastelun periaatteet. Tavallisessa salaajituksessa liiallinen vesi johdetaan pois, säätösalaajituksessa sadevesi varastoidaan maahan ja altakastelussa lisävetä johdetaan salaajaverkostoon.

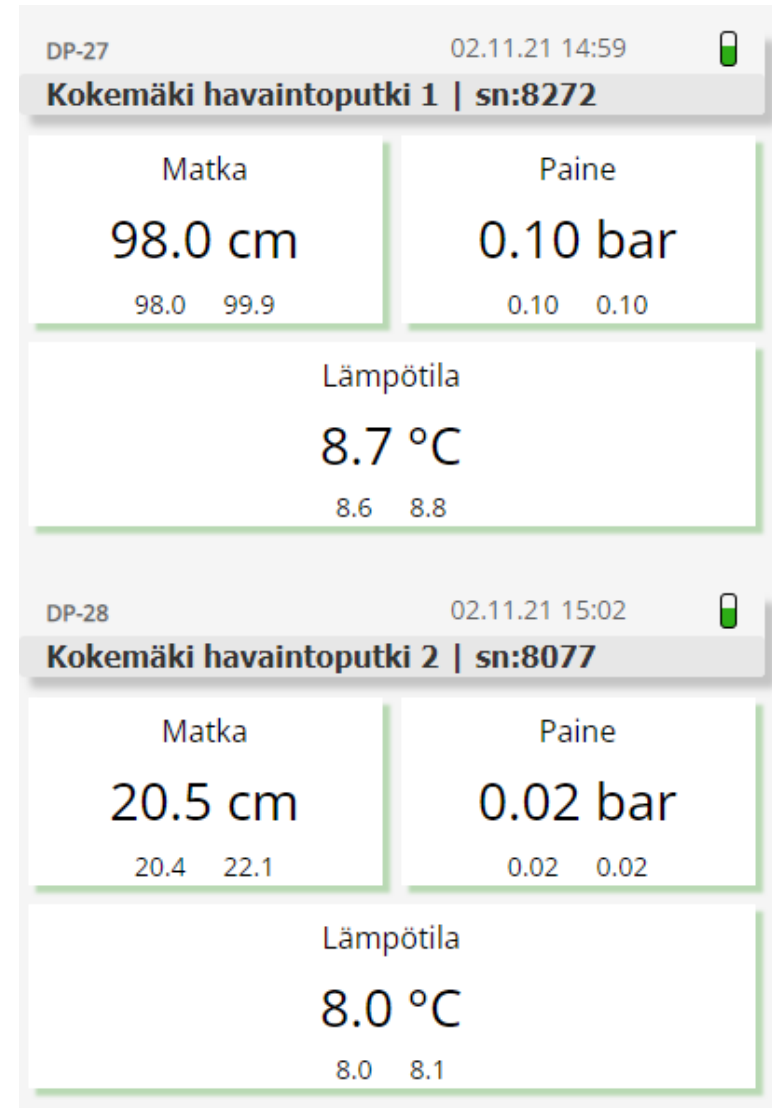
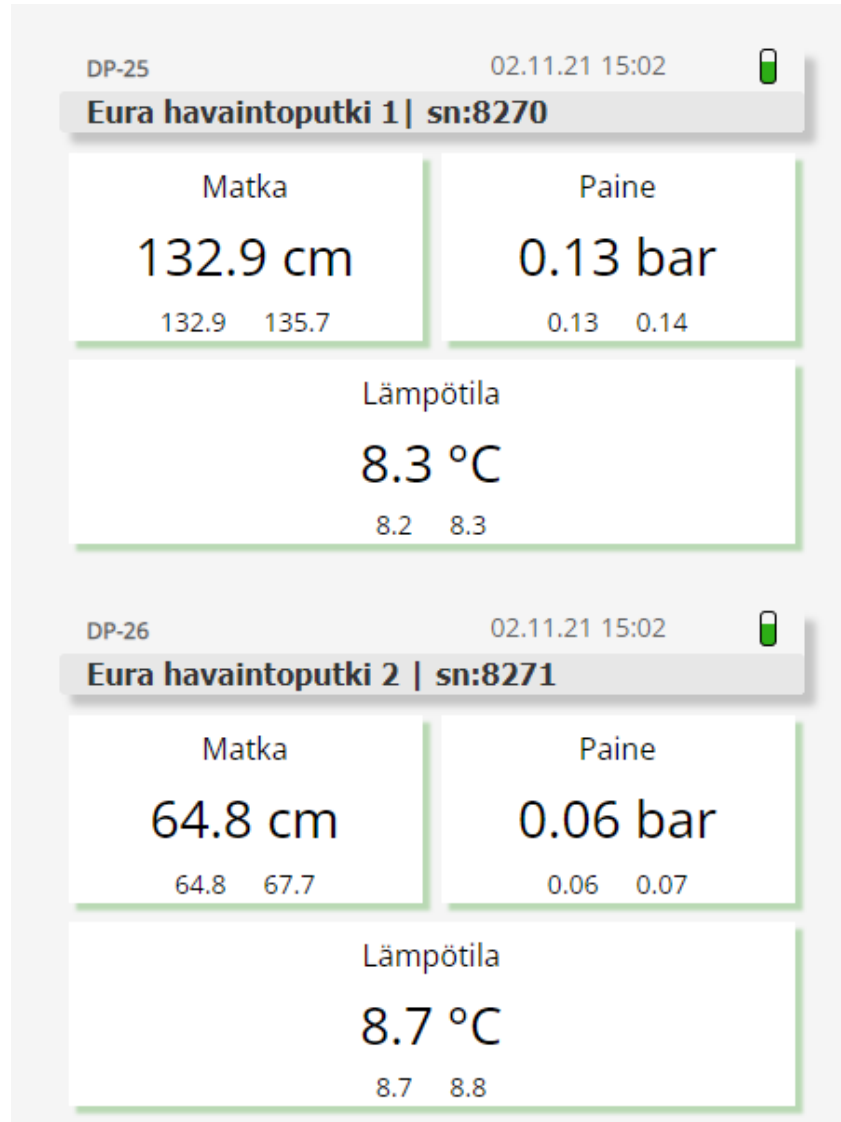
Kuivatustarve. Keväällä ja syksyllä sadanta on Suomessa keskimäärin huomattavasti suurempi kuin haihdunta.

Säädön ohjeellinen ajoitus.

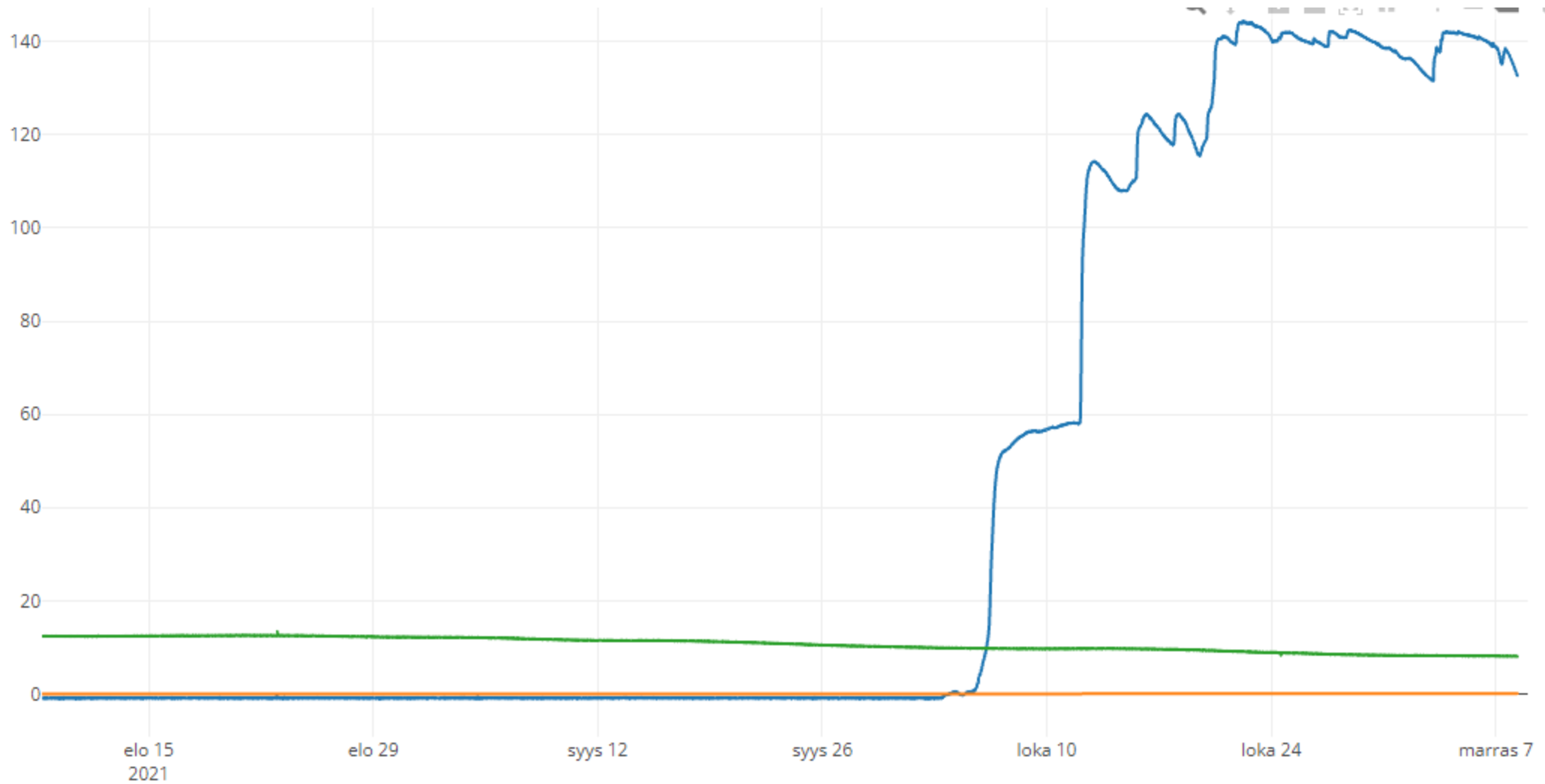
Säätösalaajitusoppaan kuva!

Pohjaveden havaintoputkien tilanne!

Pohjavesitilanne 2021, havaintoputki 1

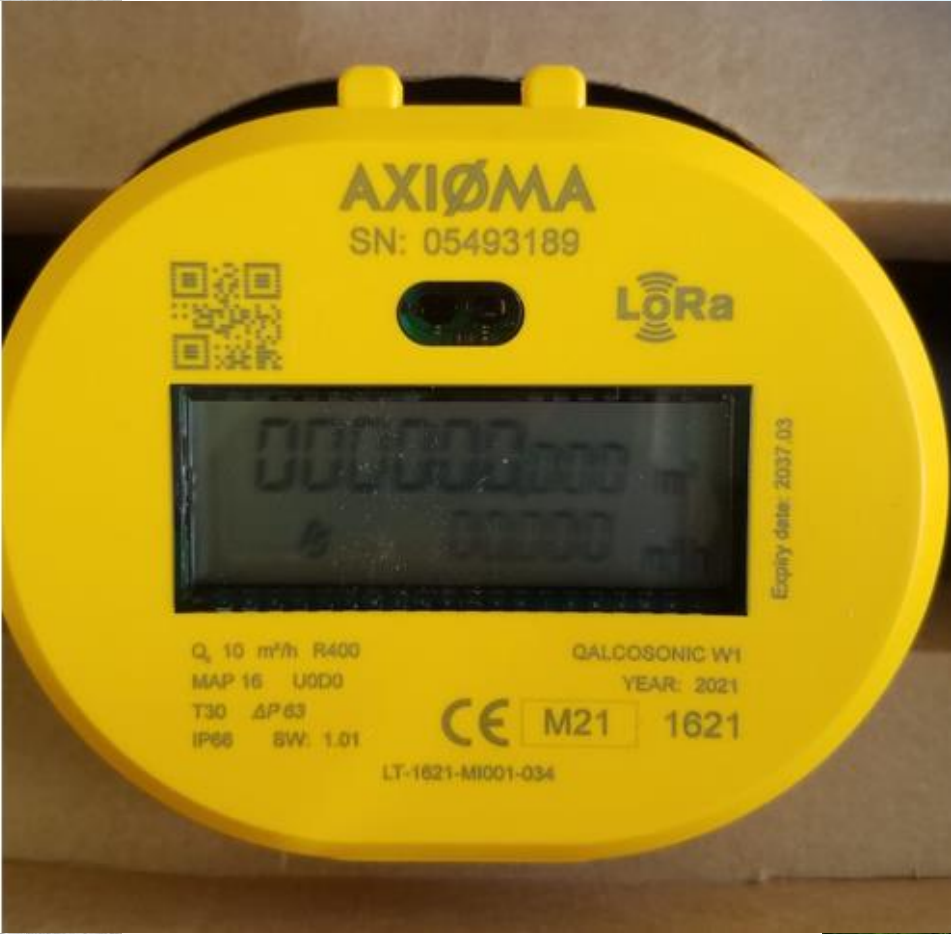
Omia rahoja ja vähän muittenkin

- ▶ Täydennysojitus + kaivot 1750 €/ha (3 ha/kaivo)
- ▶ Investointituki 40 % = 700 €/ha
- ▶ Säätoikaivotuki 70 €/ha/vuosi
- ▶ Investointi maksaa itsensä yhden ohjelmakauden aikana (säätoisalaojatuki + parempi sato 500 kg/ha), siis viljalla
- ▶ Pumppu härpärkeineen 200 €/ha
- ▶ Altakastelutuki 230 €/ha (seuraava tukikausi)
- ▶ Investointi maksaa itsensä alle 4 vuodessa (altakastelutuki + parempi sato väh. 500 kg/ha), siis viljalla

Kiitoksia seurasta totes poika Eurasta!

